

41 bin kredizede!

Kur iki haftada maliyeti 177 milyon lira artırdı

BDDK, 16 Haziran 2009'dan sonra dövizle tüketici kredisini yasaklasa da bu tarihten önce borçlanan 41 bin kişi halen döviz riski altında. Kurdaki bu hareket 41 bin kişinin borcunu iki haftada 177 milyon lira artırarak 1.7 milyar liraya çıkardı.

Döviz kurunun yükselmesi başta enflasyon olmak üzere Türkiye ekonomisinde makro değişikliklere neden olurken bireyleri de vurmaya başladı. Çünkü 16 Haziran 2009'a kadar döviz veya dövize endeksli tüketici kredisi kullanabilen vatandaşların ödemeleri hâlâ sürüyor ve kur her yükseldiğinde ödemeleri de katlanarak artıyor. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'nun verilerine göre 16 Haziran 2009'da döviz ve dövize endeksli kredilerin gerçek kişiler tarafından kullanılması yasaklanana kadar Türk vatandaşları 2 milyar 549 milyon dolarlık dövize endeksli kredi kullandılar. Geçen 2 yıllık süre içinde bu paranın yaklaşık 1.4 milyar doları taksitler halinde ödendi. Ancak hâlâ ödenmeyen 1 milyar 119 milyon dolarlık (1 milyar 770 milyon TL) borç ödenmemiş durumda. Ayrıca 50 milyon dolarlık da döviz kredisi borcu olan vatandaş var.

İKİ AYDA 280 MİLYON DOLAR

Türkiye'de dövize endeksli kredi dolar, Euro, Yen ve İsviçre Frankı cinsinden ağırlıklı olarak kullandırılmıştı. Son iki haftada başta dolar ve Euro'ya paralel olarak hatta daha fazla tutarda Yen ve Frank'ta da Türk Lirası'na karşı hızlı yükseliş olunca dövizle kredi kullananların taksit miktarı ve toplam borçları yaklaşık olarak yüzde 10'luk artış gösterdi. Böylece borçları 177 milyon TL arttı. Mayıs başından bu yana kurdaki yükseliş ile döviz kredisi kullananların borcu 444 milyon TL artış gösterdi. Diğer bir deyişle borçları dörtte bir oranda arttı.

EN ŞANSSIZ OLANI FRANKZEDE

Son iki haftada en büyük kaybı yüzde 12 ile Japon Yeni ve İsviçre Frankı'na endeksli kredi alanlar yaşadı. Dolar ve Euro kredisi kullananların kaybı ise yüzde 6 oldu. 2 haftalık süreçte ise Frankzede yüzde 30, Yenzede yüzde 26, Eurozede yüzde 14 ve dolarzede ise yüzde 15'lik kayba uğradı. Bu kişilerin ödediği taksit bu tutarlar kadar arttı.

BORCU YÜZDE 50 ARTAN OLDU

Dövize endeksli kredilerin kişiler için yasaklandığı 16 Haziran 2009 tarihinden bu yana bakıldığında ise döviz kredisi kullananların ne kadar ağır bir yük altına girmiş oldukları ortaya çıkıyor. Özellikle İsviçre Frankı'nın Türk Lirası karşısında yaklaşık 2 yıllık süreçte yüzde 50 değer kazanmasıyla o gün Frank'a endeksli kredi alanların taksit ve borçları yüzde 50 arttı. Yine o gün Yen kredisi alanların borcu bugün yüzde 40, Euro kredisi alanların borcu da yüzde 16 oranında arttı. Dövizzedelerden en şanslısı şimdilik dolara endeksli kredi alanlar gibi görünüyor. Çünkü o gün 1.55 kur ile dolara endeksli kredi alanların bugünkü kaybı yüzde 11. oldu.

YÜZDE 94'Ü DÖVİZE ENDEKSLİ KONUT KREDİSİ

BDDK verilerine göre 1 milyar 119 milyon dolarlık dövize endekli kredinin yüzde 94'ü konut kredisinden oluşuyor. Bunun parasal ifadesi ise 1 milyar 53 milyon dolar. İkinci en büyük tutarı 38 milyon dolar ile ihtiyaç kredisi, üçüncü en büyük tutarı ise 17 milyon dolar ile diğer krediler oluşturuyor. Dövize endekli otomobil kredisi miktarı ise sadece 11 milyon dolar. Türkiye Bankalar Birliği verilerine göre ise Türkiye'de ortalama konut kredisi kullanım miktarı 54 bin, otomobilde ise 18 bin, ihtiyaç kredisinde ise 6.4 bin TL. Buna göre dövize endekli konut kredisi kullanan kişi sayısı 30 bin 850, otomobil kredisini kullananların sayısı 944, ihtiyaç kredisi kullananların sayısı ise 9 bin 375 olarak hesaplanıyor.

HT Ekonomi, 26 Temmuz 2011